

Nr 218.

Av herr **Lundqvist** i Baggarbo, *angående ändring i kommunal-skattelagens bestämmelser rörande rätt till procentavdrag för utarrenderad fastighet.*

Enligt 45 § i 1928 års kommunalskattelag skall inkomst från fastighet anses vara genom fastighetsskatt beskattad till ett belopp motsvarande, i fråga om jordbruksfastighet, 6 procent av jordbruksvärdet, 5 procent av tomt- och industrivärdet samt 4 procent av skogsvärdet och, i fråga om annan fastighet, 5 procent av taxeringsvärdet. Vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet, av annan fastighet och av rörelse skall fördenskull, i den mån fastighet, som är underkastad fastighetsskatt, använts i förvärvskällan, avdrag ske för vad sålunda genom fastighetsskatt beskattats.

Rätt till förenämnda avdrag tillkommer enligt samma författningsrum i regel fastighetens ägare.

I motsats till vad sålunda i detta hänseende för närvarande gäller, hade före kommunalskattelagens tillkomst, där en fastighet var utarrenderad, arrendatorn rätt att tillgodonjuta procentavdrag men däremot icke jordägaren. Beträffande tillkomsten av de nya bestämmelserna torde i korthet få erinras om följande.

I proposition nr 102 till 1927 års riksdag med förslag till kommunalskattelag m. m. anförde föredragande departementschefen härutinnan — under hänvisning till att skyldigheten att gentemot kommun svara för kommunalskatt å utarrenderad fastighet jämlikt de då gällande kommunal-lagarna åvilade arrendatorn men enligt det framlagda lagförslaget fastighetsägaren — att den omständigheten, att den ene eller den andre gentemot kommunen svarade för utskylderna, ej vore av den betydelse, att den borde vara avgörande för frågan om vem som skulle få utnyttja procentavdraget. Den bestämmande synpunkten borde enligt departementschefens mening i stället vara den, att i enlighet med garantiskattesystemets principer tillfälle borde beredas till procentavdragets utnyttjande i så stor utsträckning som möjligt. Detta syfte ansågs i största möjliga mån ernås genom att avdraget i vad avsåg såväl jordbruks- som tomt- och industrivärde delades mellan jordägaren och arrendatorn med hälften å vardera.

Emellertid fann sig första särskilda utskottet vid 1927 års riksdag icke kunna förorda den föreslagna uppdelningen av procentavdraget, ehuru utskottet medgav, att en dylik uppdelning i många fall syntes tillåta ett bättre utnyttjande av avdraget än dittills gällande bestämmelser. Det syntes utskottet i stället vara en enklare och naturligare väg att till-

erkänna avdraget åt den, som vore skattskyldig för fastighet. Med propositionens bestämmelser skulle det i många fall inträffa, att arrendatorn över huvud taget icke erlade några utskylder till kommunen, enär den honom tillerkända andelen i procentavdraget jämte hans ortsavdrag skulle konsumera hela hans inkomst. Ett dylikt resultat syntes icke vara önskvärt. Utskottet hade således låtit bestämmelserna om procentavdragets uppdelning mellan ägare och arrendator utgå.

Den ståndpunkt, som 1927 års riksdags första särskilda utskott sålunda intagit, blev bestämmande för 1928 års riksdags beslut angående ny kommunalskattelag.

Såsom framgår av den härövan lämnade redogörelsen, synas föredragande departementschefen och första särskilda utskottet vid 1927 års riksdag hava varit ense om att i princip anse det som önskligt, att tillfälle bereddes till procentavdragets utnyttjande i största möjliga utsträckning, ehuru utskottet ur andra synpunkter icke gillade det av departementschefen med tanke härpå framställda förslaget. Det torde emellertid icke vara tvivel underkastat, att nämnda önskemål synnerligen illa tillgodoses genom de i kommunalskattelagen meddelade stadgandena i ämnet. I synnerhet i alla de fall, där enligt bestämmelse i arrendekontrakt skyldigheten att erlagga kommunalskatt för fastighet överflyttats på arrendatorerna, är den omständigheten, att avdragsrätt icke blivit medgiven dessa, ägnad att verka oskäligt betungande, i det att arrendatorerna hava att erlagga såväl sin egen inkomstskatt som den å dem överflyttade fastighetsskatten utan att likväl tillgodonjuta procentavdrag. Att hänsyn härtill tages vid arrendebeloppens bestämmande torde i praktiken ingalunda vara det vanliga. Det bör särskilt uppmärksammas, att jordägaren ofta icke själv kan utnyttja procentavdraget och därför icke har motsvarande förmån av att avdrag är medgivet honom i stället för arrendatorn.

På grund av vad nu anförts synes det mig uppenbart, att nuvarande bestämmelser om procentavdragets anordnande icke äro tillfredsställande. Visserligen har förevarande fråga varit föremål för upprepade överväganden, men densamma torde trots detta ingalunda anses hava erhållit sin slutliga lösning, vilket även belyses av de meningsskiljaktigheter, som gjorde sig gällande vid 1927 års riksdag. Utan att vilja bestämt uttala min anslutning till det i propositionen framlagda förslaget i ämnet, vill jag likväl ifrågasätta, om icke de däremot av utskottet framhållna olägenheterna, därest de anses förtjänta av beaktande, kunna genom lämpliga bestämmelser undanröjas.

Emellertid synes det icke erforderligt, att i denna motion framläggas något utformat förslag i ämnet. Ej heller vill jag ifrågasätta, att vederbörande utskott eller riksdagen i frågans nuvarande läge beslutar om ändring i kommunalskattelagen i denna omstridda del. Det synes däremot lämpligt, att spørsmålet blir föremål för undersökning i samband med nu pågående utredningar rörande kommunalbeskattningen.

Under återopande av vad sålunda anförts, hemställer jag,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville, i samband med pågående utredningar rörande kommunalbeskattningen, föranstalta om undersökning i fråga om ändrade bestämmelser om rätt till procentavdrag för utarrenderad fastighet.

Stockholm den 22 januari 1932.

Oscar Lundqvist.
